

**Naaja H. Nathanielsen
Løsgænger**

**FM 2016/11
27. maj 2016**

Forslag til Inatsisartut-beslutning om godkendelse af Landskassens regnskab for 2015.

(Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer)

Lad mig først og fremmest sige: hvor er det dog positivt, at landskassens regnskab for 2015 er endt med et overskud. Det er glædeligt – og den glæde må deles af alle, uanset politisk ståsted.

Det positive resultat understreger, at det er utroligt vigtigt, at vi formår at høste fordelene ved, at priserne på hellefisk og rejer lige nu er meget høje. Det nytter ikke, at vi indretter vores driftsomkostninger efter at priserne er så gunstige. For hvad sker der så, den dag priserne falder eller der kommer en nedgang i de bestande vi lever af? Vi har jo allerede oplevet et markant fald i den biologiske rådgivning for rejer og vi bør også forholde os vågent til udviklingen af hellefiskebestandene. Derfor mener jeg fortsat at det er et problem, at Naalakkersuisut budgetterer med underskud i tider, hvor indtægterne fra fiskeriet er så høje. Det kan meget hurtigt komme til at gøre ondt – og så er glæden vendt.

At 60 procent af vores indtægter stammer fra bloktilskuddet, aftaler med EU og andre aftalte indtægter må konstant ligge i baghovedet når vi taler om samfundets udvikling. Vores velfærd er lige nu kun mulig, takket være overførsler udefra. Derfor er det helt afgørende, at vi formår at skabe mere vækst. Det kræver tæt samspil mellem erhvervspolitikken, uddannelsespolitikken, socialpolitikken, boligpolitikken, udenrigspolitikken og arbejdsmarkedet. Der er behov for et enormt koordineringsarbejde i det daglige. Man fristes til at sige, at vi måske bare burde have ét eneste Departementet i Selvstyret, da målet de næste mange år må være det samme overalt: at få vendt den økonomiske udvikling til stabil vækst, hvor flere borgere har job eller er i uddannelse og hvor flere borgere vender ryggen til hash, alkohol og vold. Vilklårene på arbejdsmarkedet er i det hele taget et gennemgående tema i regnskabet, hvis man ser nøjere efter. Der er mangel på uddannet arbejdskraft, samtidigt med at vi har en stor gruppe ledige. Det er et markant problem.

Landskassens regnskab er en afspejling af samfundets prioriteringer og udfordringer.

I sundhedsvæsenet har der været øgede udgifter til vikarer pga. "rekrutteringsmæssige udfordringer". Det forhold mener jeg, at vi bør hæfte os ved i forbindelse med debatten om fremrykning af beskatningen på pensionsordninger i udlandet. Så vidt jeg forstår, beskattes vikarer fra vikarbureauer i det land de er udsendt fra. Og hvis de faglige organisationer har ret i, at det fremover bliver sværere at rekruttere fastansatte til sundhedsvæsenet, risikerer vi samtidigt, at få flere vikarer fra vikarbureauer. Dermed risikerer vi, at skatteindtægterne bliver mindre end forventet. Jeg ønsker at få oplyst om Naalakkersuisut har taget højde for dette i arbejdet med skatteændringen på pensionsområdet?

Andre steder i regnskabet kan man læse, at der er uforbrugte midler. Det kan måske opfattes som en positiv ting for samfundet – men det er det bestemt ikke altid.

Det fremgår for eksempel af regnskabet, at kommunerne ikke har ressourcer til at igangsætte alle de planlagte revalideringsforløb. Derfor bliver der brugt færre penge på

revalideringsforløb, end der er budgetteret med. En af årsagerne til dette er stor personaleudskiftning blandt kommunens personale. Påvirker dette ikke førtidspensionsreformen? Kommer det til at betyde, at arbejdet med at vurdere de enkelte førtidspensionisters arbejdsevne forsinkes?

Derudover er det helt gennemgående, at Selvstyret har mange ubemandede stillinger. Dette har klare konsekvenser. Der spares selvfølgelig penge til lønninger. Til gengæld kan det medføre, at flere ydelser købes uden for huset, af dyre konsulenter. Og det betyder helt konkret, at flere planlagte projekter ikke gennemføres eller udskydes. Og det er jo bestemt ikke godt for samfundet. Hvilke tanker gør Naalakkersuisut sig i forhold til det meget store antal vakante stillinger?

Igen bliver det tydeligt, at der mangler en klar ejerstrategi i Selvstyret. Vi har grundlæggende brug for en drøftelse af, på hvilke områder det offentlige skal være aktive som medejere. På hvilke områder giver det mening. Giver det for eksempel mening, at sælge aktier i Grønlandsbanken, når det betyder at en aktiepost der faktisk har givet landskassen stabile indtægter i flere år, nu mindskes betragteligt? Efter min mening er det udtryk for manglende strategi og kortsigtet tankegang.

Regnskabet henvises som vanligt til revisionsudvalget, der ønskes god arbejdslyst med denne store opgave.